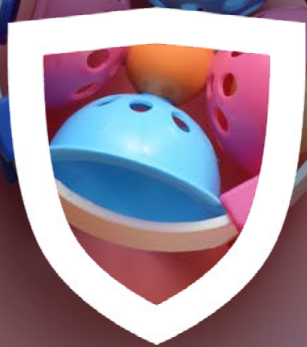

Europska
komisija

CASP2021

Koordinirane aktivnosti
za sigurnost proizvoda

Igračke iz
web-trgovina
izvan EU-a

Završno
izvješće

Sadržaj

Sadržaj	2
Popis kratica	2
Izvršni sažetak	3
1. dio	
1. Pregled aktivnosti	4
1.1 Uključena tijela za nadzor tržišta (TNT-ovi)	4
1.2 Obuhvaćeni proizvodi i kriteriji ispitivanja	5
1.2.1 Obuhvaćeni proizvodi	5
1.2.2 Kriteriji ispitivanja	5
2. Uzorkovanje i ispitivanje	6
2.1 Raspodjela i kanali uzorkovanja	6
2.2 Postupak ispitivanja	7
3. Rezultati ispitivanja	8
3.1 Pregled rezultata ispitivanja i glavni nalazi	8
3.2 Rezultati ispitivanja po vrsti ispitivanja	9
3.3 Rezultati po dobnoj kategoriji	11
3.4. Zaključci o rezultatima ispitivanja	11
4. Procjene rizika i mjere	12
4.1 Rezultati procjene rizika	12
4.2. Korektivne mjere provedene na ispitanim proizvodima	12
5. Zaključci i preporuke	13
5.1 Zaključci	13
5.2 Preporuke za dionike	14
2. dio	
1. Što je CASP?	16
Uloge i odgovornosti	16
2. Hodogram za AOP	17
3. Alati i procesi AOP-a	18

Popis kratica

KRATICA	OPIS
AOP	Aktivnost povezana s određenim proizvodom
CASP	Koordinirane aktivnosti za sigurnost proizvoda
EGP	Europski gospodarski prostor
EISMEA	Izvršna agencija za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove
EK	Europska komisija
EU	Europska unija
GPSD	Direktiva o općoj sigurnosti proizvoda (2001/95/EZ)
GS	Gospodarski subjekt
GU JUST	Glavna uprava Europske komisije za pravosuđe i zaštitu potrošača
PAH	Policiklički aromatični ugljikovodici
Smjernice RAPEX	Odluka (EU) 2019/417
TNT	Tijelo za nadzor tržišta
TSD	Direktiva o sigurnosti igračaka (2009/48/EZ)

Izvršni sažetak

Ciljevi aktivnosti

Projektima koordiniranih aktivnosti za sigurnost proizvoda (CASP) omogućuje se suradnja svih tijela za nadzor tržišta (TNT-ovi) iz zemalja Europske unije (EU) i Europskoga gospodarskog prostora (EGP) pri jačanju sigurnosti proizvoda koji se stavljaju na jedinstveno europsko tržište.

Ova aktivnost CASP-a povezana s određenim proizvodom bila je usmjerena na igračke iz internetskih trgovina izvan EU-a i prodavače na tržištima izvan EU-a, koje su TNT-ovi utvrdili kao prioritetne za ciljani sigurnosni ispitni postupak. Proizvodi su uzorkovani i ispitani prema zajednički dogovorenim kriterijima u jednom europskom laboratoriju koji su odabrali uključeni TNT-ovi.

Obuhvaćeni proizvodi

Plastične igračke / igračke s plastičnim dijelovima za djecu mlađu od i stariju od 36 mjeseci koje su prikupljene na internetu i potječu iz trećih zemalja.

Glavni kriteriji ispitivanja

Odabir odredbi iz sljedeća dva standarda i zahtjevi utvrđeni u sljedećoj uredbi uključeni su u plan ispitivanja:

- EN71-1:2014+A1:2018 Sigurnost igračaka – 1. dio: Mehanička i fizička svojstva;
- EN71-3:2019 Sigurnost igračaka – 3. dio: Migracija određenih elemenata
- Uredba (EZ) 1907/2006 – REACH (za sljedeće tvari) –
 - kadmij
 - ftalati,
 - policiklički aromatični ugljikovodici (PAH).

Odabrani laboratorij proveo je i mehanička i kemijska ispitivanja. TNT-ovi su provjerili upozorenja, oznake i upute na svojim nacionalnim jezicima.

Rezultati

- Broj ispitanih igračaka: 92
 - 50 igračaka namijenjenih djeci starijoj od 36 mjeseci
 - 42 igračke namijenjene djeci mlađoj od 36 mjeseci
- Ukupno 15 igračaka (16 %) ispunilo je zahtjeve ispitivanja
- Ukupno 77 igračaka (84 %) nije ispunilo zahtjeve ispitivanja
 - Mehanička ispitivanja pokazala su veći broj uzoraka koji nije ispunio zahtjeve (84 %) od kemijskih ispitivanja (21 %)
 - Igračke za djecu mlađu od 36 mjeseci predstavljale su nešto veći broj uzoraka koji nisu ispunjavali zahtjeve (88 %) od igračaka za djecu stariju od 36 mjeseci (80 %)
 - Svi uzorci (osim jednog) nisu ispunili zahtjeve o upozorenjima, oznakama i uputama u provjerama koje su obavljali TNT-ovi.

Ključne preporuke

Za potrošače

Potrošači bi trebali biti oprezni pri kupnji u web-trgovinama ili na tržištima (posebno ako se prodavatelj ne nalazi u EU-u) i trebali bi obratiti pozornost na upozorenja, oznake i upute koje prate proizvode.

Za gospodarske subjekte

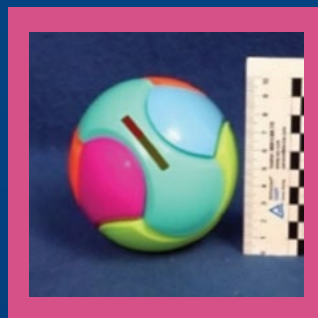
- Web-trgovine i tržišta trebali bi ukloniti opasne proizvode koji su pravodobno identificirani i obavijestiti potrošače o svim sigurnosnim problemima ili mjerama opoziva. Tržišta bi također trebala uložiti više napora kako bi se izbjeglo ponovno pojavljivanje opasnih proizvoda na njihovim internetskim stranicama.
- Zahtjevi za označivanje važni su i trebali bi biti jasno prikazani na internetskim stranicama i sučeljima na kojima su proizvodi uvršteni za prodaju.

Zaključci

U ispitivanim uzorcima utvrđeni su brojni mehanički i kemijski rizici. Rezultati odražavaju aktualne sigurnosne probleme koje TNT-ovi imaju s igračkama internetskih prodavača izvan EU-a.

Procjene rizika koje su proveli TNT-ovi pokazale su da 53 uzorka predstavljaju ozbiljan rizik, devet visok rizik i sedam srednji rizik.

Kao rezultat te aktivnosti uklonjena su 74 uvrštena proizvoda s internetskih tržišta.

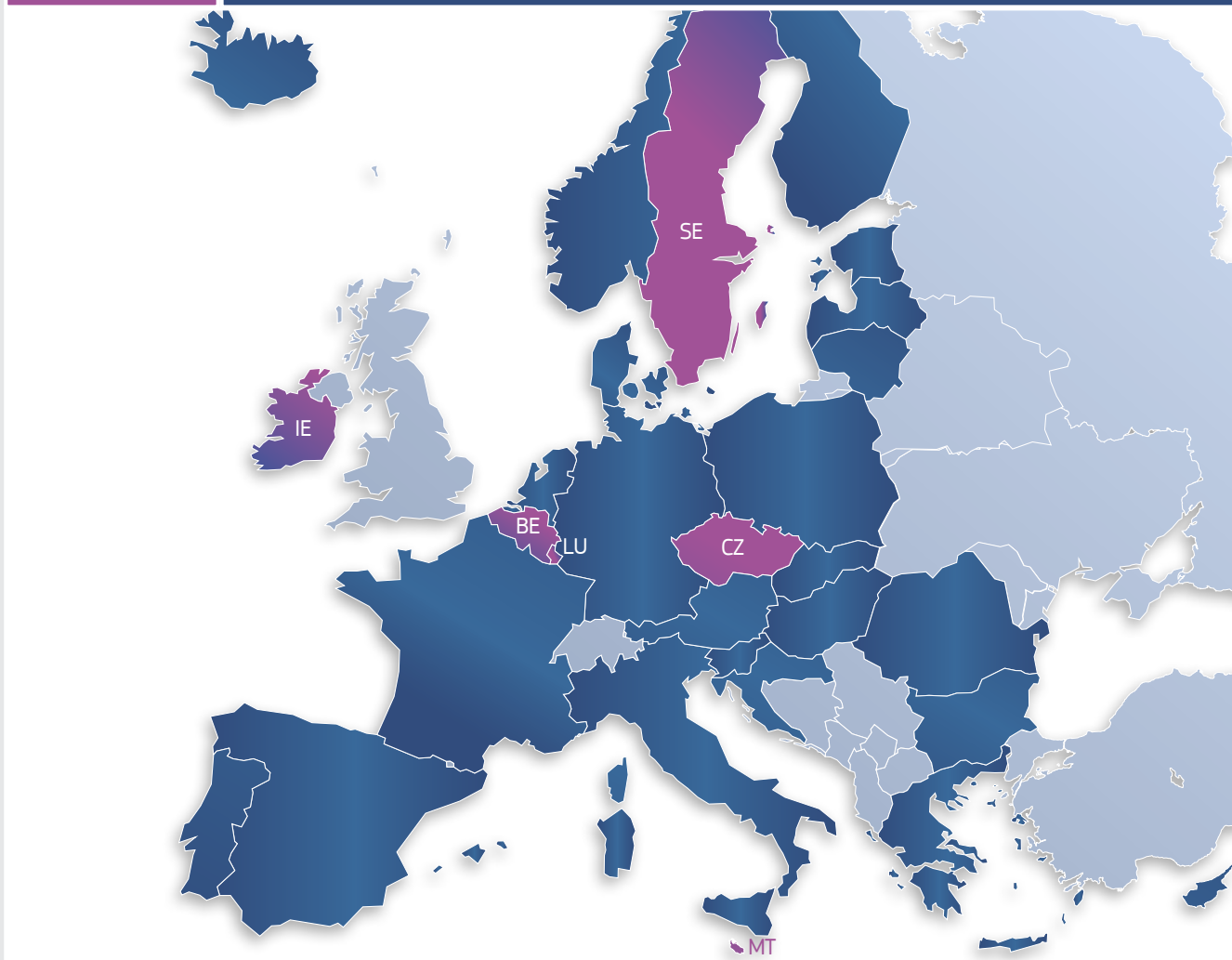

1. Pregled aktivnosti

1.1. Uključena tijela za nadzor tržišta (TNT-ovi)

U aktivnosti povezanoj s određenim proizvodom (AOP) Igračke iz *web*-trgovina izvan EU-a sudjelovalo je ukupno sedam TNT-ova iz šest država članica EU-a i dvije države EGP-a, kao što je prikazano na slici u nastavku.

ZEMLJA	TNT
Belgija	Savezna javna služba (FPS) – Zdravlje, sigurnost prehrambenog lanca i okoliš
	Federalno gospodarstvo za javne službe – Opća uprava za kvalitetu i sigurnost
Češka	Češko tijelo za trgovinsku inspekciju
Irska	Povjerenstvo za zaštitu tržišnog natjecanja i zaštite potrošača
Luksemburg	Odjel za nadzor tržišta
Malta	Malteška uprava za zaštitu tržišnog natjecanja i potrošača
Švedska	Švedska agencija za kemikalije

1.2. Obuhvaćeni proizvodi i kriteriji ispitivanja

1.2.1. Obuhvaćeni proizvodi

Aktivnost je bila usmjerena na plastične igračke i igračke s plastičnim dijelovima za djecu stariju i mlađu od 36 mjeseci.

IGRAČKE ZA
NAPUHAVANJE

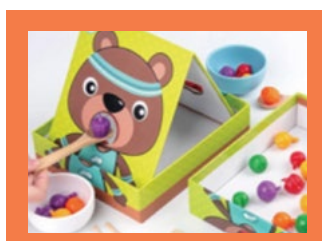
IGRAČKE ZA KUPANJE

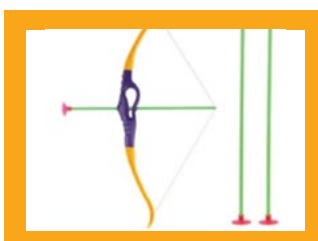
LUTKE / KOMPLETI
LUTAKA

ZVEČKE

EDUKATIVNE IGRAČKE

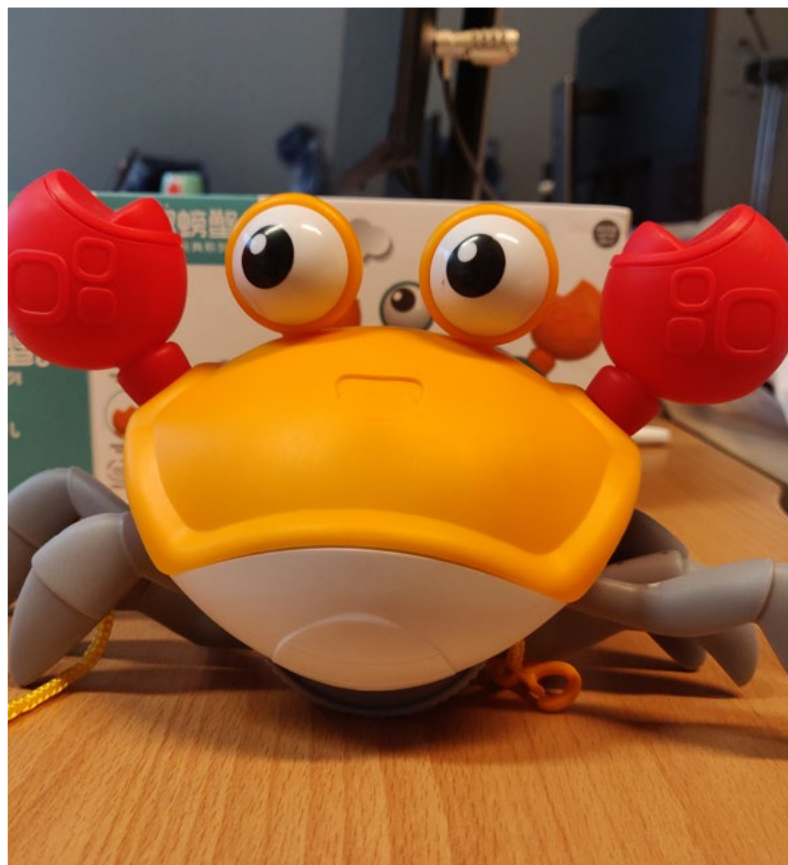
LUKOVI I STRIJELE

1.2.2. Kriteriji ispitivanja

S obzirom na širok opseg obuhvaćenih proizvoda, plan ispitivanja osmišljen je tako da uključuje širok raspon vrsta proizvoda. Odabir odredbi iz sljedeća dva standarda i zahtjevi utvrđeni u sljedećoj uredbi uključeni su u plan ispitivanja za ovu aktivnost:

- EN71-1:2014+A1:2018 Sigurnost igračkaka – 1. dio: Mehanička i fizička svojstva;
- EN71-3:2019 Sigurnost igračkaka – 3. dio: Migracija određenih elemenata
- Uredba (EZ) 1907/2006 – REACH (za sljedeće tvari) –
 - kadmij;
 - ftalati;
 - PAH.

Odabrani laboratorij proveo je i mehanička i kemijska ispitivanja. TNT-ovi su provjerili upozorenja, oznake i upute na svojim nacionalnim jezicima. Tehnički stručnjak pripremio je kontrolni popis s glavnim zahtjevima kako bi TNT-ovima pružio dodatne smjernice.

2. Uzorkovanje i ispitivanje

2.1. Raspodjela i kanali uzorkovanja

Uzorkovanje je provedeno na temelju prethodnog izbora svakog TNT-a, a u skladu s osobitostima svakog tržišta.

Igračke testirane u ovoj aktivnosti uzorkovane su isključivo na internetu, a dolazile su od prodavača izvan EU-a. TNT-ovi su naručili ukupno 113 uzoraka. Kao što se i očekivalo, određeni broj uzoraka (14) nije se mogao primiti zbog otkazanih narudžbi

i izgubljenih isporuka. Stoga su TNT-ovi na kraju primili 99 uzoraka u okviru ovog AOP-a. TNT-ovi su uzorkovali sedam proizvoda kao igračke, a kasnije su ih razvrstali u plutajuća sjedala.

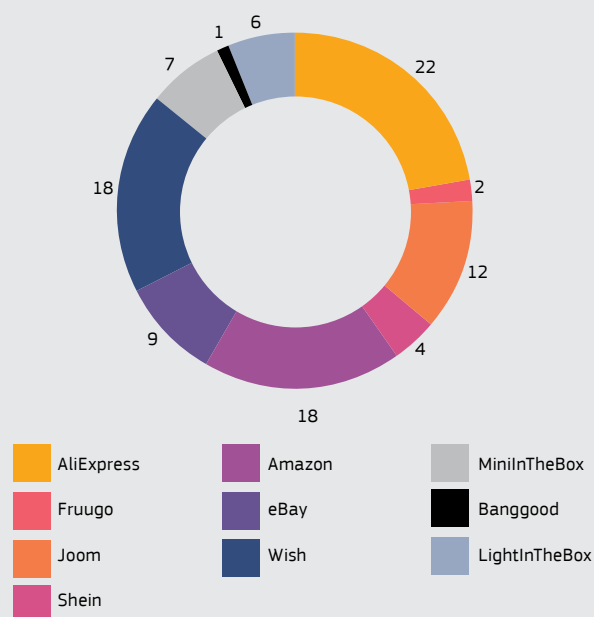
Tablica 1 – Broj uzoraka koje su prikupili uključeni TNT-ovi

Zemlja	TNT	Uzorkovano
Belgija ¹	Savezna javna služba (FPS) – Zdravlje, sigurnost prehrambenog lanca i okoliš	17
	Federalno gospodarstvo za javne službe – Opća uprava za kvalitetu i sigurnost	
Češka	Češko tijelo za trgovinsku inspekciju	17
Irsk	Povjerenstvo za zaštitu tržišnog natjecanja i zaštite potrošača	10
Luksemburg	Odjel za nadzor tržišta	20
Malta	Malteška uprava za zaštitu tržišnog natjecanja i potrošača	20
Švedska	Švedska agencija za kemikalije	15
UKUPNO		99

Europska komisija (EK) surađuje s nekoliko internetskih tržišta koja su potpisala Prisegu o sigurnosti tržišta². Potpisivanjem Prisege tržišta se dobrovoljno obvezuju na redovitu provjeru portala Safety Gate i uklanjanje svih uvrštenih opasnih proizvoda sa svojih sučelja nakon obavijesti ili upozorenja koje izda internetska stranica za opoziv. TNT-ovi su uzorke prikupljali i s tržišta koja su potpisala Prisegu i s onih koja to nisu učinila kako bi se istražilo postoji li razlika u pogledu korektivnih mjera poduzetih kada su utvrđeni nesigurni proizvodi.

Na slici 1. prikazan je raspon tržišta na kojima su TNT-ovi prikupljali uzorke. Velika većina uzoraka (79) prikupljena je od potpisnika Prisege o sigurnosti proizvoda. Ukupno je prikupljeno 20 uzoraka s tržišta koja nisu potpisnici (MiniInTheBox, LightInTheBox, Shein, Fruugo i Banggood).

Slika 1 – Maloprodajni kanali

¹ Dva belgijska TNT-a uzorkovala su zajedno.

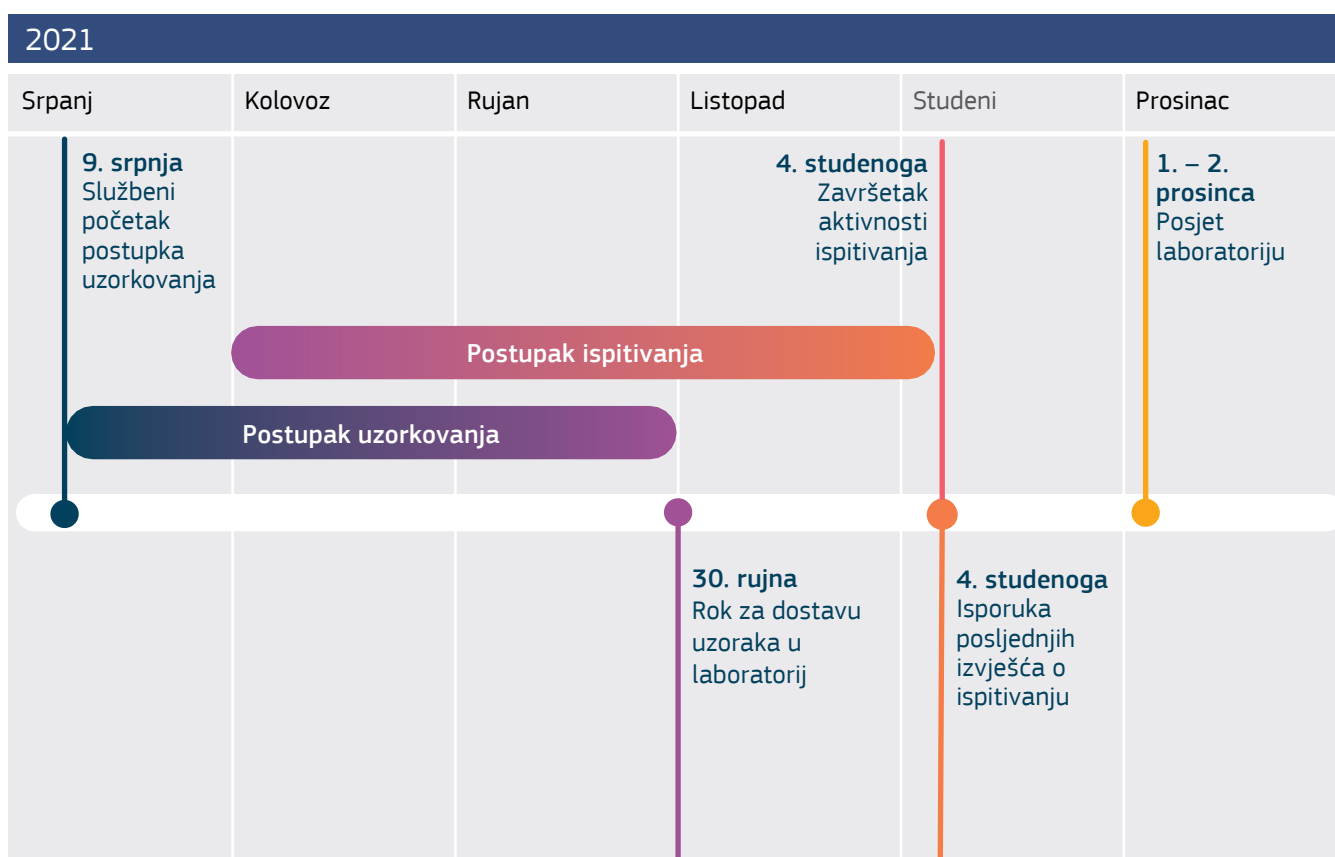
² AliExpress, Amazon, eBay, Rakuten France, Allegro, Cdiscount, Wish, bol.com, eMAG, Joom i Etsy.

2.2. Postupak ispitivanja

Na temelju opsežnih uredskih istraživanja identificirana su 88 akreditirana laboratorija koja se nalaze u EU-u/EGP-u. Izvođač je pripremio natječajne specifikacije i pozvao identificirane laboratorije da dostave svoje ponude. TNT-ovima su predstavljene usporedne analize tehničke podobnosti i financijske ponude devet laboratorija koji su se odazvali pozivu projektnog tima. TNT-ovi su odabrali laboratorij koji je dobio najviše bodova u pogledu tehničke kvalitete; imao je kapacitet i potrebnu akreditaciju za obavljanje svih traženih testova, a cijene koje je ponudio bile su konkurentne.

TNT-ovi su imali tri mjeseca da prikupe uzorke i pošalju ih u laboratorij. U procesu ispitivanja nije bilo kašnjenja te je završen 4. studenoga 2021. Posjet laboratoriju održan je 1. i 2. prosinca 2021. (u hibridnom formatu³).

Slika 2 – Hodogram postupka uzorkovanja i ispitivanja

³ Članovi tima ugovaratelja i predstavnici Glavne uprave Europske komisije za pravosuđe i zaštitu potrošača (GU JUST) bili su u laboratoriju s audiovizualnim timom; TNT-ovi su se pridružili sastanku preko Zooma.

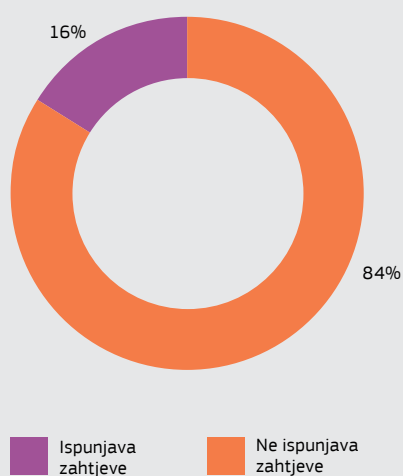
3. Rezultati ispitivanja

3.1. Pregled rezultata ispitivanja i glavni nalazi

U laboratorij je na ispitivanje poslano 99 uzoraka. Međutim, sedam uzoraka nije obuhvaćeno područjem primjene jer su na kraju klasificirani kao plutajuća sjedala (vidjeti odjeljak Products misleadingly placed in the market as toys). Rezultati ispitivanja tih uzoraka nisu prikazani u ovom odjeljku.

Samo 15 igračaka od 92 igračke koje je laboratorij ispitao ispunilo je zahtjeve standarda uključenih u plan ispitivanja. Preostalih 77 uzoraka nije ispunilo barem jedan od zahtjeva.

Slika 3 – Cjelokupni rezultati ispitivanja (N = 92)

Proizvodi koji su zavaravajuće stavljeni na tržište kao igračke

Sedam proizvoda uzorkovanih u ovoj aktivnosti stavljeno je na tržište i dizajnirano na takav način da ih je bilo lako zamijeniti s igračkama. Međutim, ti proizvodi, iako su pogrešno označeni i stoga stavljeni na tržište kao igračke, spadaju pod definiciju plutajućih sjedala navedenu u Dokumentu Komisije sa smjernicama br. 7 o primjeni Direktive o sigurnosti igračaka – Igračke koje se koriste u vodi i na vodi⁴ jer se radi o „prstenovima za kupanje koji imaju integrirano sjedalo s dvije rupe za djetetove noge da slobodno vise u vodi”. Stoga nisu obuhvaćeni Direktivom o sigurnosti igračaka, već Direktivom o općoj sigurnosti proizvoda kao uređaji za učenje.

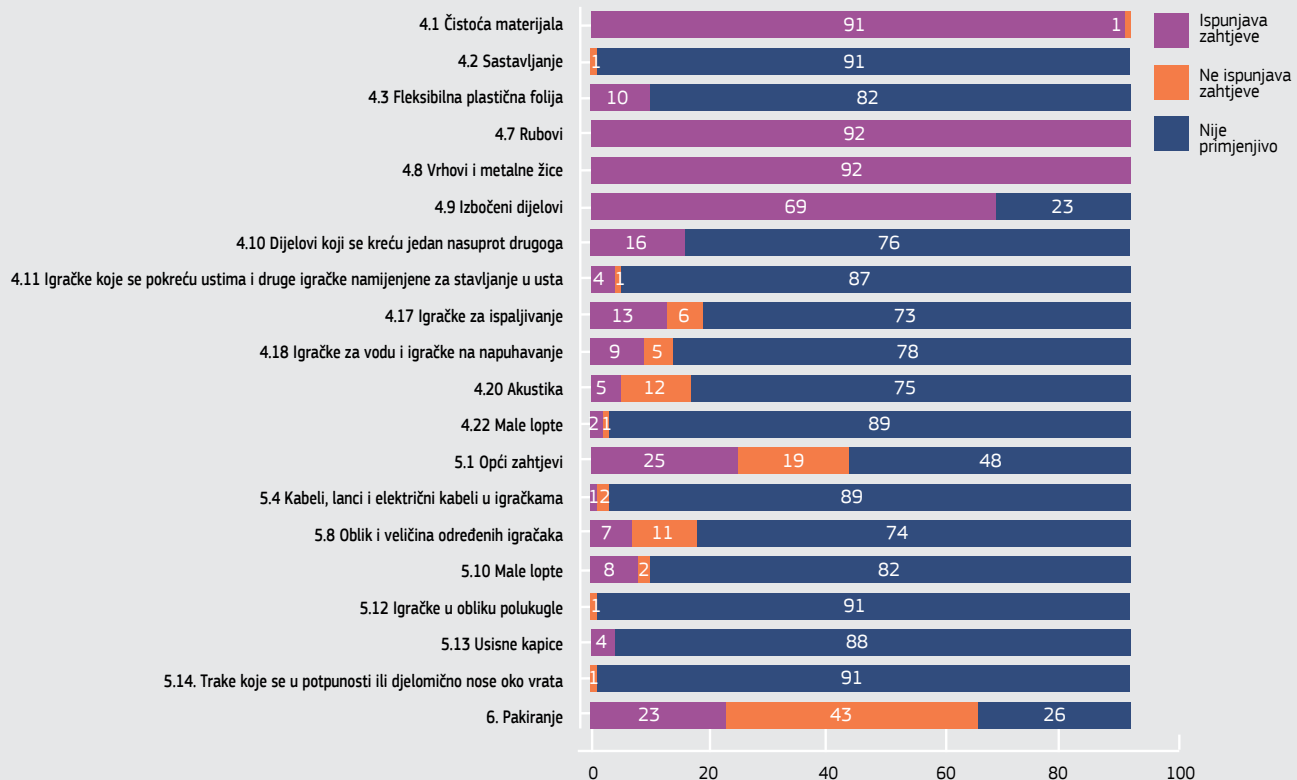
Svi ti proizvodi nisu ispunjavali zahtjeve GPSD-a jer su pogrešno stavljeni na tržište kao igračke. Plutajuća sjedala treba upotrebljavati pod stalnim nadzorom odraslih i ne mogu se dizajnirati i pojaviti na način koji bi roditelje i djecu naveo da ih zamijene za igračku, što bi rezultiralo rizikom od utapanja djeteta. Informacije o procijenjenoj razini rizika i donesenim mjerama za te proizvode dostupne su u odjeljku 4.1.

⁴ DocsRoom – Europska komisija (europa.eu) <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/3841/attachments/1/translations>

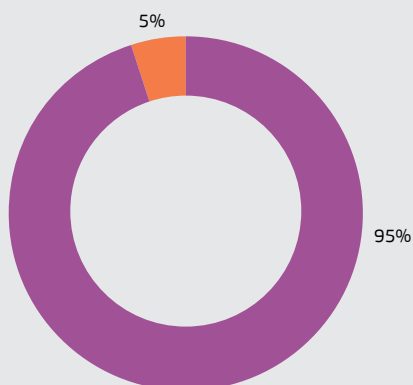
3.2 Rezultati ispitivanja po vrsti ispitivanja

Mehanička ispitivanja pokazala su znatno veći broj neprolaza (84 %) od kemijskih ispitivanja (21 %). Rezultati ispitivanja po odredbi prikazani su u grafikonima u nastavku.

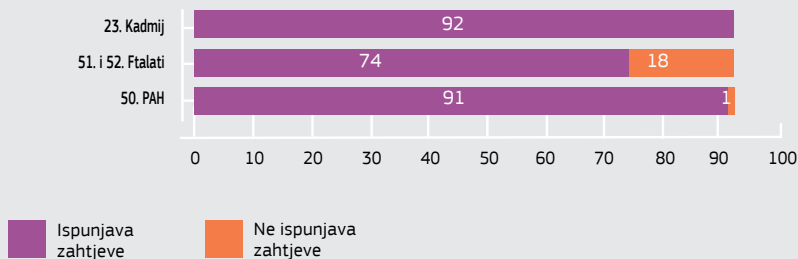
Slika 4 – Rezultati ispitivanja po odredbi, EN 71-1:2014+A1:2018 (N = 92)

Slika 5 – Rezultati ispitivanja, EN 71-3:2019 – 3. dio: Otpuštanje određenih elemenata (N = 92)

Slika 6 – Rezultati ispitivanja – Uredba (EZ) 1907/2006 – REACH (N = 92)

Svi uzorci (osim jednog) nisu ispunili zahtjeve o upozorenjima, oznakama i uputama u provjerama koje su obavljali TNT-ovi. Ukupno 61 % uzoraka nije imao oznaku CE ili je oznaka CE bila netočna. Ostali problemi uključivali su:

- izostanak informacija o proizvođaču ili uvozniku
- upozorenja koja nisu bila na ispravnom jeziku
- upozorenja su nedostajala, bila nečitljiva ili nisu bila vidljiva u trenutku kupnje
- upozorenja nisu bila prikladna za predviđenu uporabu
- upozorenja nisu bila popraćena riječju „upozorenje/ upozorenja”.

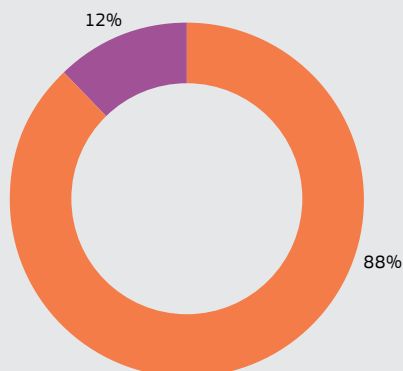
3.3 Rezultati po dobnoj kategoriji

Od 92 ispitane igračke njih 54 % (50) bile su igračke namijenjene djeci starijoj od 36 mjeseci, dok je njih 46 % (42) bilo namijenjeno djeci mlađoj od 36 mjeseci.

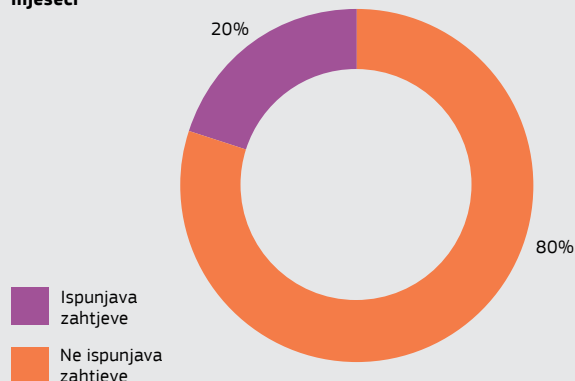
Igračke za djecu mlađu od 36 mjeseci zabilježile su nešto veću stopu neprolaza (88 %) od igračaka za djecu stariju od 36 mjeseci (80 %).

Slika 7 – Rezultati ispitivanja po dobnoj kategoriji

Ukupni rezultati ispitivanja igračaka namijenjenih djeci mlađoj od 36 mjeseci

Ukupni rezultati testiranja igračaka namijenjenih djeci starijoj od 36 mjeseci

3.4. Zaključci o rezultatima ispitivanja

U ispitivanim uzorcima utvrđeni su brojni mehanički i kemijski rizici. Rezultati odražavaju aktualne sigurnosne probleme koje TNT-ovi imaju s igračkama iz web-trgovina i s tržišta izvan EU-a.

Mehanički rizici

Stopa mehaničkih neprolaza bila je vrlo značajna (84 % proizvoda nije ispunjavalo zahtjeve). Potrošači i TNT-ovi vjerojatnije će utvrditi rizike povezane s mehaničkim neprolazima negoli kemijske rizike koje igračke mogu predstavljati. Dobre razine mehaničke sukladnosti zabilježene su za rubove (odredba 4.7), vrhove i metalne žice (odredba 4.8) i izbočene dijelove (odredba 4.9.) koji predstavljaju najneposrednije prijetnje od ozljeda za djecu.

Određeni broj uzoraka nije ispunjavao zahtjeve sljedećih odredbi, što može dovesti do znatnih rizika:

- odredba 4.20 akustika (12 uzoraka), što dovodi do rizika od oštećenja uha
- odredba 5.1 o malim dijelovima (19 uzoraka), što dovodi do rizika od gušenja
- odredba 5.8 o obliku i veličini određenih igračaka (11 uzoraka), što dovodi do rizika od utjecaja na jednjak.

Dodatno, vrlo velik broj uzoraka (43) nije ispunjavao zahtjeve iz odredbe 6. o debljini ambalaže. Pakiranje igračaka ključni je sigurnosni zahtjev, ali ga roditelji ili nadzornici lako mogu previdjeti. Jednostavno rečeno, ako je vrećica dovoljno velika da prekrije dječju glavu i dovoljno tanka da se prilijepi za njihova usta i nos, to predstavlja ozbiljan rizik od gušenja. Stoga uzorci igračaka koji ne ispunjavaju zahtjeve u vezi s ambalažom predstavljaju ozbiljan problem.

Kemijski rizici

Glavni identificirani kemijski problem odnosio se na ftalate. Ukupno 20 % uzoraka (18) nije ispunilo zahtjeve za ftalate. Neki ftalati su kemijski plastifikatori koji se uvelike koriste za omekšavanje plastike. Utvrđeno je da se te kemikalije „ispiru“ iz igračaka i uzrokuju ozbiljna dugoročna medicinska stanja poput raka i neplodnosti. U ispitivanju je istaknuto da ta kemikalija predstavlja ključno područje zabrinutosti.

Upozorenja, oznake i upute

TNT-ove provjere oznaka upozorenja i uputa utvrdile su da su svi uzorci, osim jednog, pokazali barem jednu administrativnu neusklađenost. Najčešći problemi odnosili su se na netočnu oznaku CE ili njezin izostanak, izostanak informacija o proizvođaču ili uvozniku i izostanak upozorenja na nacionalnim jezicima zemlje u kojoj se proizvod prodaje.

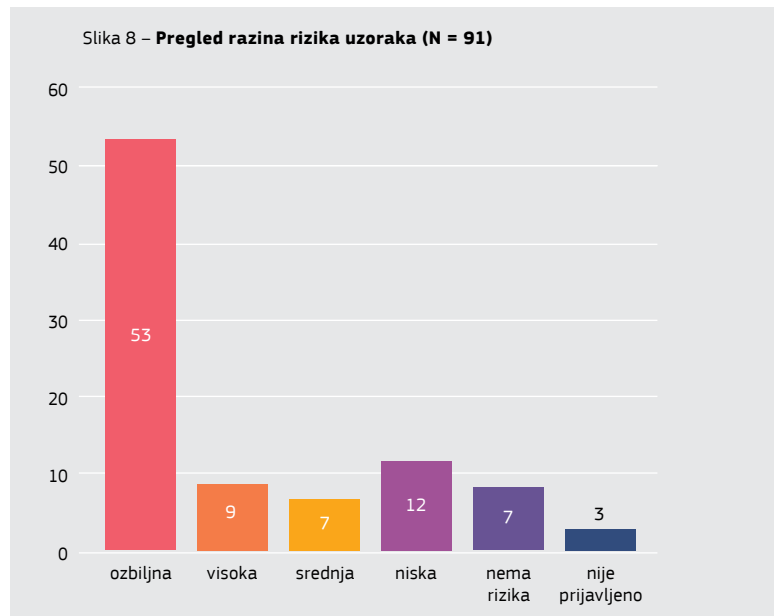
4. Procjene rizika i mjere

4.1. Rezultati procjene rizika

Prema TSD-u⁵, igračke stavljene na tržište Unije moraju se uskladiti s bitnim sigurnosnim zahtjevima utvrđenima u ovoj direktivi. Konkretno, igračke ne smiju ugroziti sigurnost ili zdravlje korisnika ili trećih strana kada se upotrebljavaju u skladu s namjenom ili na predvidljiv način. Pri procjeni predstavlja li proizvod rizik, pristup se mora temeljiti na Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2019/417⁶ (smjernice RAPEX). TNT-ovi su se pri izradi procjene rizika koristili alatom RAG⁷ kojim upravlja EK.

Nadalje, prema članku 34. Uredbe 2019/1020⁸, TNT-ovi ulaze u informacijski i komunikacijski sustav za tržišni nadzor (ICSMS) u vezi s proizvodima koji su stavljani na raspolaganje na tržištu za koje je provedena detaljna provjera usklađenosti.

Na slici 8 prikazane su razine rizika (na temelju procjena rizika koje su proveli TNT-ovi) uzoraka koji nisu ispunjavali zahtjeve⁹.

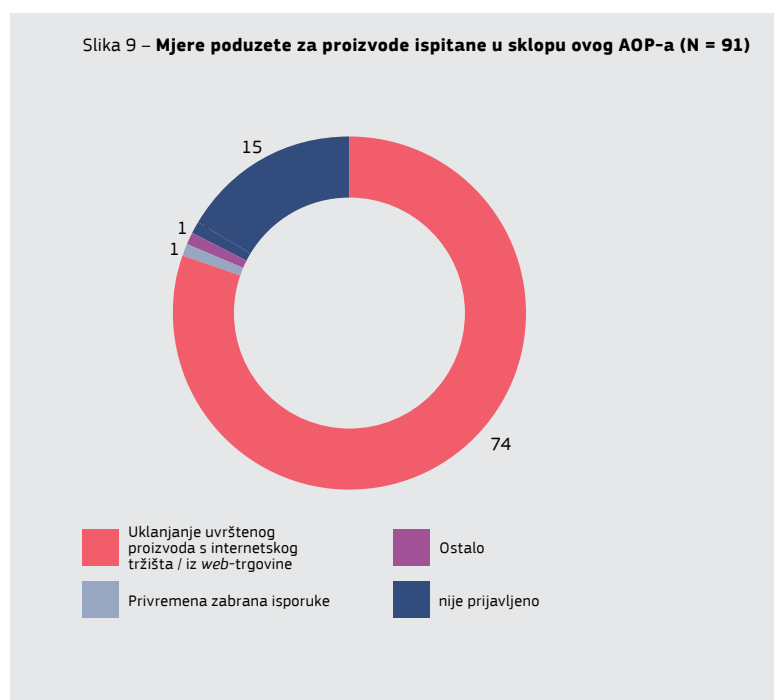

4.2. Korektivne mjere provedene na ispitanim proizvodima

Na temelju rezultata ispitivanja i provedenih procjena rizika TNT-ovi odlučuju koju korektivnu mjeru treba poduzeti u pogledu proizvoda koji nisu u skladu s zakonodavstvom EU-a i/ili primjenjivim standardima kako bi se spriječilo stavljanje opasnih proizvoda na jedinstveno tržište države članice.

EK surađuje s nekoliko internetskih platformi koje su potpisale Prisegu o sigurnosti proizvoda i obvezale se redovito provjeravati portal Safety Gate te sa svojih internetskih stranica ukloniti sve opasne proizvode koji su predmet obavijesti. Velik broj uzoraka s tržišta koja su potpisala Prisegu o sigurnosti proizvoda nije ispunio primjenjive zahtjeve. Većina tržišta potpisnika Prisega poduzela je odgovarajuće mjere i uklonila uvrštene proizvode odmah po primitku obavijesti TNT-ova. Međutim, samo se ograničen broj tržišta potrudio ukloniti i slične uvrštene proizvode koje su postavili drugi prodavači sa svojih platformi.

Slika 9. ilustrira glavne poduzete mjere¹⁰.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex%3A32009L0048>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019D0417&from=EN>

⁷ <https://ec.europa.eu/rag/#/screen/home>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex:32019R1020>

⁹ Prijavljeni rezultati temelje se na informacijama dostupnima 1. 4. 2022. Kategorija „nije prijavljeno“ odnosi se na slučajeve za koje se tog datuma još uvijek provodila procjena rizika.

¹⁰ Prijavljeni rezultati temelje se na informacijama dostupnima 1. 4. 2022. Kategorija „nije prijavljeno“ odnosi se na slučajeve u kojima su mjere još uvijek bile u tijeku tog datuma

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/ALL/?uri=CELEX%3A32001L0095>

Nadalje, kada se utvrdi ozbiljan rizik, TNT-ovi su zakonski dužni dostaviti obavijest na Safety Gate (u skladu s člankom 12.1 GPSD-a¹¹). Smjernicama RAPEX¹² također se preporučuje dostava obavijesti o mjerama poduzetima u vezi s proizvodima koji nisu ozbiljno rizični.

Na temelju aktivnosti pokrenutih zajedničkom kampanjom ispitivanja, za 56 proizvoda bilo je potrebno dostaviti obavijest na Safety Gate, a na čekanju su obavijesti za još pet proizvoda.

Kad je riječ o sedam uzoraka plutajućih sjedala za koje se smatra da nisu obuhvaćeni ovom aktivnošću, TNT-ovi su za četiri od njih procijenili da predstavljaju ozbiljan rizik, za dva da su visokorizični, a za jedan uzorak procjenjuje se da predstavlja

nizak rizik. Dva proizvoda za koja je procijenjeno da predstavljaju ozbiljan rizik nisu ispunjavala zahtjeve Uredbe REACH br. 1907/2006 (za kadmij i ftalate). Svi ti proizvodi nisu ispunjavali zahtjeve GPSD-a jer su pogrešno stavljani na tržište kao igračke. Plutajuća sjedala treba upotrebljavati pod stalnim nadzorom odraslih i ne mogu se dizajnirati i pojaviti na način koji bi roditelje i djecu naveo da ih zamijene za igračku, što bi rezultiralo rizikom od utapanja djeteta. Za tri od sedam proizvoda postavljena je obavijest na portalu Safety Gate, a dva čekaju na objavu.

5. Zaključci i preporuke

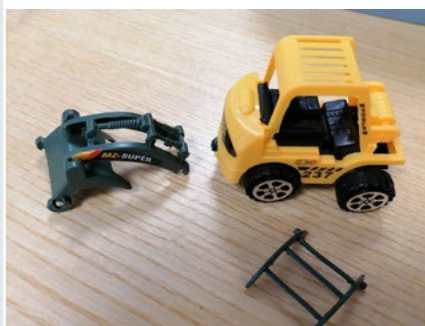
5.1 Zaključci

Od svih ispitanih uzoraka u opsegu aktivnosti njih 84 % nije ispunjavalo tehničke zahtjeve primjenjivih standarda te stoga nije ispunjavalo osnovne sigurnosne zahtjeve TSD-a. Za igračke namijenjene djeci mlađoj od 36 mjeseci zabilježena je nešto viša stopa neprolaza (88 %) od igračaka za djecu stariju od 36 mjeseci (80 %) zbog strožih zahtjeva koji se primjenjuju na tu kategoriju.

Rezultati ispitivanja sugeriraju da, iako samo mali broj proizvoda predstavlja kemijske rizike, veliki broj igračaka ne ispunjava mehaničke sigurnosne zahtjeve. Potrebno ih je poboljšati kako bi se zaštitili potrošači sprečavanjem stavljanja opasnih igračaka na tržište EU-a.

Nadalje, svi uzorci (osim jednog) nisu ispunjavali zahtjeve o upozorenjima, oznakama i uputama. Ti aspekti pružaju roditeljima / skrbnicima ključne informacije o pravilnoj upotrebi proizvoda tako da to predstavlja veliku količinu rizika u cjelini.

TNT-ovi su objavili 56 obavijesti na portalu Safety Gate na temelju ishoda ovog AOP-a (na čekanju je još pet obavijesti) i zatražili su od gospodarskih subjekata da uklone 74 uvrštena proizvoda s tržišta / iz *web*-trgovina jer je za njihove uzorke procijenjeno da predstavljaju ozbiljan, visok, srednji, a u nekim slučajevima (6 uzoraka) i nizak rizik.

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/ALL/?uri=CELEX%3A32001L0095>

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=LEGISSUM%3A4390682>

5.2. Preporuke za dionike

Za potrošače

Internetska tržišta. Potrošači bi trebali biti oprezni kada kupuju na internetskim tržištima, osobito ako se prodavači ne nalaze u EU-u. Udruge za zaštitu potrošača i kampanje ispitivanja mogu pružiti pouzdane recenzije proizvoda.

Provedba pravila posebno je teška kada prodavatelji imaju poslovni nastan izvan EU-a. U tim bi slučajevima TNT-ovi kao krajnju mjeru mogli blokirati relevantne internetske stranice (u skladu s Uredbom 1020) ako druge mjere ne daju rezultate. Stoga bi potrošači trebali biti oprezni pri kupnji od prodavača iz trećih zemalja.

Upozorenja, oznake i upute. Potrošači bi posebnu pozornost trebali obratiti na upozorenja, oznake i upute uz proizvode.

- Pakiranje proizvoda mora sadržavati oznaku CE, adresu u EU-u i odgovarajuća upozorenja. Trebali bi biti dostupni na nacionalnim jezicima zemlje prodaje.
- Kad je riječ o igračkama, potrošači bi trebali provjeriti je li oznaka dobi prikladna za dijete, obraćajući posebnu pozornost na one igračke koje su očigledno namijenjene djeci mlađoj od 36 mjeseci, čak i ako imaju dobno upozorenje koje navodi drugačije informacije.
- Da bi sigurno koristili proizvode, potrošači trebaju pažljivo čitati upute. Odrasli trebaju slijediti ključne upute i sigurno odložiti ambalažu. Trebali bi sačuvati oznaku.

Pratite portal Safety Gate. Sustav Safety Gate treba redovito pratiti jer sadržava relevantne informacije o povučenicima i zabranjenim proizvodima. Bilo koji utvrđeni sigurnosni problem uvijek treba prijaviti nadležnom TNT-u.

Za europska i nacionalna tijela

Nadzirite igračke koje se prodaju na internetu.

- S obzirom na visoke stope neprolaza proizvoda koji su uzorkovani i ispitani u ovoj aktivnosti potrebno je provoditi kontinuirani nadzor tržišta i na internetskim tržištima i u web-trgovinama i u EU-u i izvan EU-a. Neovisno o tome je li neispunjavanje zahtjeva administrativne prirode (npr. nema adrese) ili se radi o ozbiljnim sigurnosnim problemima, važno je da TNT-ovi stupe u kontakt s tržištima, obavijeste ih te da od njih zatraže da uklone artikle ili da isprave oznake.
- EK i TNT-ovi trebaju nastaviti surađivati s internetskim tržištima kako bi iskoristili puni potencijal Prisege o sigurnosti proizvoda. TNT-ovi mogu razmotriti mogućnost istraživanja i tržišta koja su potpisnici Prisege o sigurnosti proizvoda i onih koja to nisu. TNT-ove bi trebalo poticati da se koriste alatom EK-a za indeksiranje i pretraživanje weba radi nadzora prodaju li se u internetskim trgovinama ili na bilo kojem drugom internetskom tržištu proizvodi za koje je objavljena obavijest na portalu Safety Gate i čija je prodaja zabranjena na jedinstvenom europskom tržištu.

Suradnja TNT-ova i carine. TNT-ovi bi trebali blisko surađivati s carinom kako bi se spriječio ulazak nesigurnih proizvoda u EU.

Za gospodarske subjekte

Budite svjesni svojih obveza prema važećim zakonima.

Budite svjesni svih primjenjivih zakonskih zahtjeva. Prije stavljanja igračaka na tržište provjerite jesu li dizajnirane i proizvedene u skladu s Direktivom o sigurnosti igračaka (2009/48/EZ) i odgovarajućim standardom za sigurnost igračaka (EN 71). Igračke bi trebale biti ispravno označene oznakom CE (koja ukazuje na to da su provedene sigurnosne provjere, npr. za razine opasnih kemikalija). Kao dokaz se može zatražiti Izjava o sukladnosti.

Tržišta koja su potpisala Prisegu o sigurnosti proizvoda trebala bi uložiti sve napore da identificiraju uvrštene proizvode koji su slični proizvodima obuhvaćenima upozorenjima na portalu Safety Gate kako bi se izbjeglo da se isti nesigurni proizvod pojavljuje u različitim uvrštenim oglasima.

Označavanje i pakiranje. Označavanje je važno i trebalo bi biti jasno prikazano na internetskim stranicama na kojima se proizvodi prodaju.

- Na svim bi igračkama trebali biti navedeni vrsta, serija, serijski broj ili broj modela te ostale oznake koje omogućuju njihovu identifikaciju.
- Na temelju zahtjeva iz Uredbe (EU) 2019/1020¹³, svaki proizvod obuhvaćen člankom 4. koji uđe u EU mora biti popraćen imenom i kontaktnim podacima osobe u EU-u koja je odgovorna za taj proizvod.
- Označavanje i upozorenja moraju biti specifični za predmetnu igračku te ih je također potrebno prevesti na nacionalne jezike zemlje u kojoj se proizvod prodaje.
- Dobna upozorenja moraju biti točna. Igračke koje su očigledno dizajnirane za djecu mlađu od 36 mjeseci trebale bi slijediti zahtjeve za ovu kategoriju i ne bi trebale imati upozorenje o dobi koje upućuje na to da igračka nije namijenjena mlađoj djeci.
- Pakiranje igračaka mora ispunjavati stroge sigurnosne zahtjeve za igračke.
- S plastičnim igračkama kao što su igračke za vodu, igračke za ispaljivanje i lutke povezane su posebne opasnosti te bi one trebale imati posebna upozorenja.

Budite svjesni rizika obmanjujućeg stavljanja proizvoda na tržište kao igračaka.

Proizvodi koji nisu igračke ne bi se trebali stavljati na tržište i dizajnirati tako da bi roditelje i djecu lako mogli navesti da ih zamijene s igračkom. Na primjer, plutajuća sjedala nisu igračke i ne smiju imati navedenu vrijednost igre koja bi mogla zbuniti potrošače ili navesti roditelje da ostave svoju djecu bez nadzora dok ih upotrebljavaju. Trebali bi biti dizajnirani i proizvedeni u skladu sa zahtjevima GPSD-a za uređaje za učenje i standardom EN 13138. Ovi proizvodi ne zahtijevaju oznaku CE.

Osigurajte suradnju između tržišta i prodavača treće strane.

Internetska tržišta i prodavači trebali bi blisko surađivati, posebno u slučaju opoziva. Za informiranje potrošača o opozivima ili bilo kakvim sigurnosnim problemima povezanim s određenim proizvodima trebali bi se upotrebljavati različiti kanali.

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex:32019R1020>

1. Što je CASP?

Koordinirane aktivnosti za sigurnost proizvoda (CASP) tijelima za nadzor tržišta (TNT-ovi) iz zemalja EU-a/EGP-a omogućuju suradnju i jačanje sigurnosti proizvoda koji se stavljaju na jedinstveno tržište.

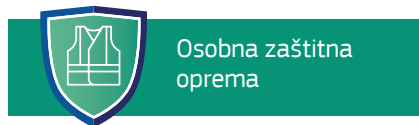
Aktivnosti povezane s određenim proizvodom (AOP-ovi) ispituju različite vrste proizvoda koji mogu predstavljati rizik za potrošače. Proizvode biraju i prikupljaju TNT-ovi koji su uključeni i pregledavaju ih prema zajednički utvrđenom planu ispitivanja.

Horizontalne aktivnosti (HA-ovi) pružaju forum TNT-ovima za razmjenu ideja i primjera najboljih praksi. Pod vodstvom tehničkog stručnjaka razvijaju zajedničke pristupe, postupke i praktične alate za nadzor tržišta.

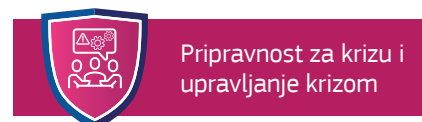
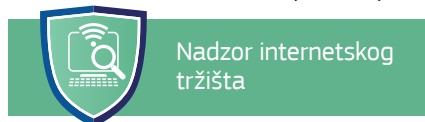
Hibridne aktivnosti olakšavaju horizontalne rasprave i provode kampanje ispitivanja. Rezultati se upotrebljavaju za razvoj zajedničkih pristupa i metodologija.

CASP 2021 uključuje pet AOP-ova, tri HA-ova i jednu hibridnu aktivnost. Njih su prethodno odabrali uključeni TNT-ovi kroz konzultacije koje je organizirao GU JUST.

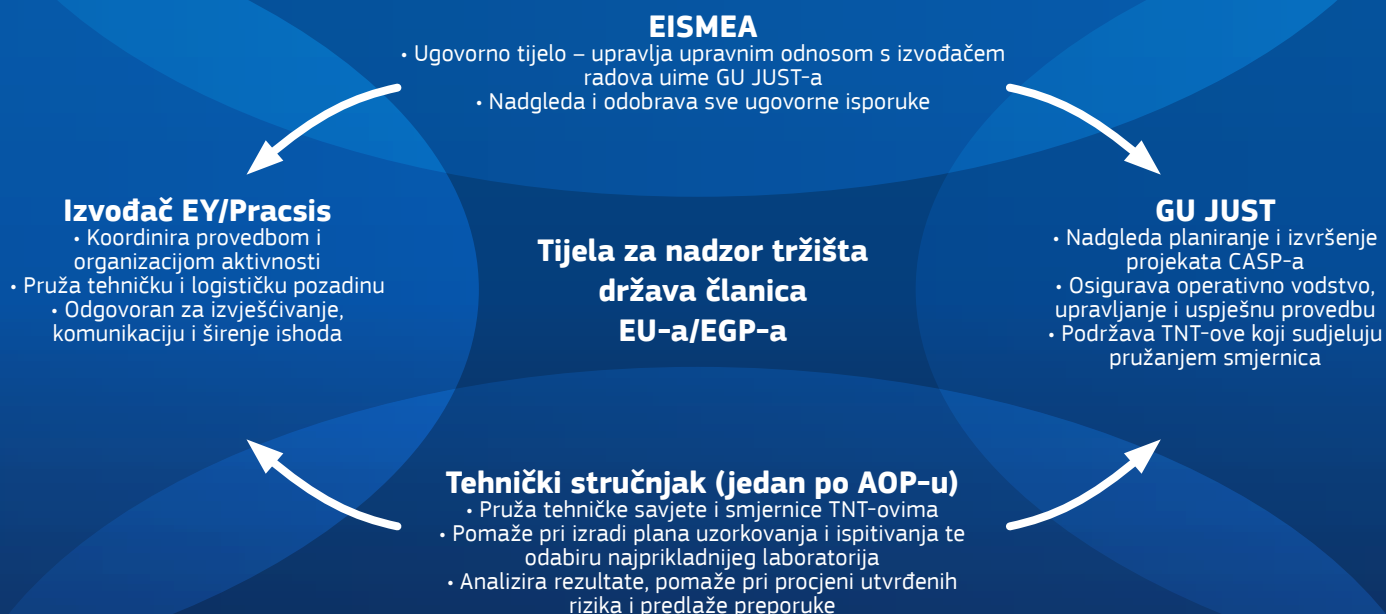
Aktivnosti povezane s određenim proizvodom (AOP-ovi)

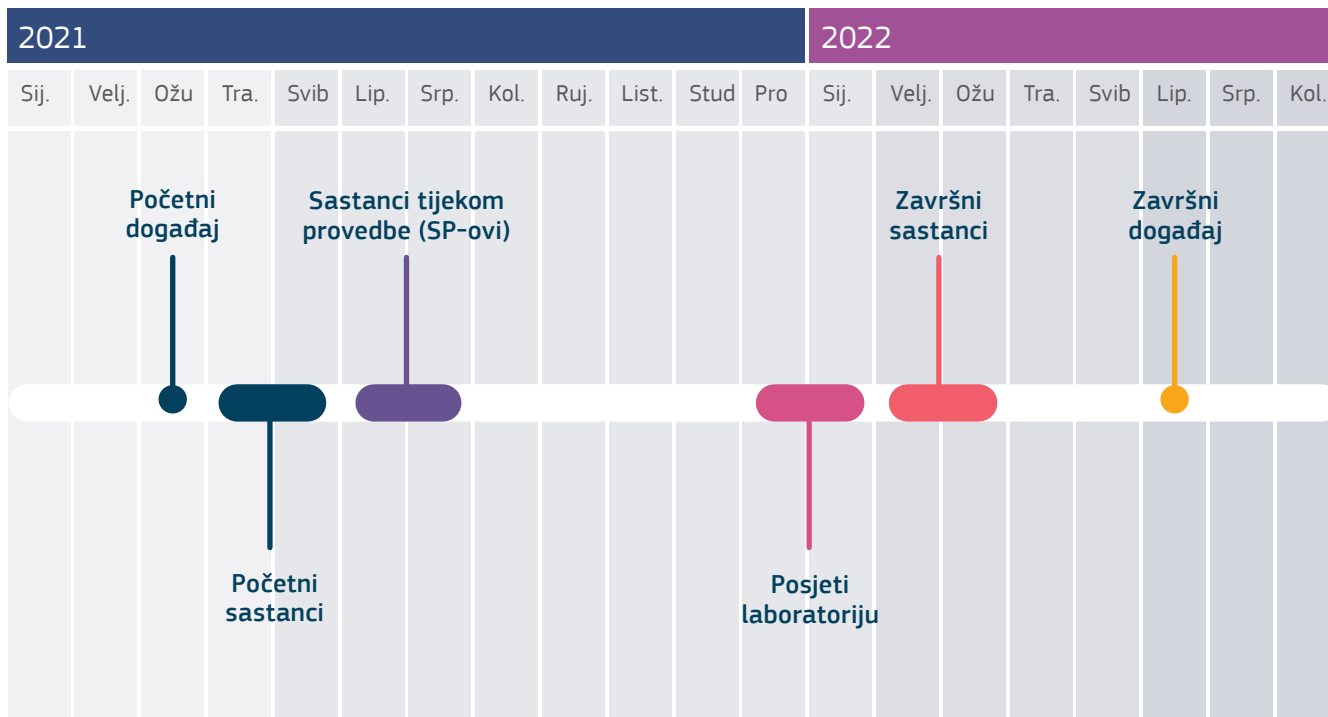
Horizontalne aktivnosti (HA-ovi)

Uloge i odgovornosti

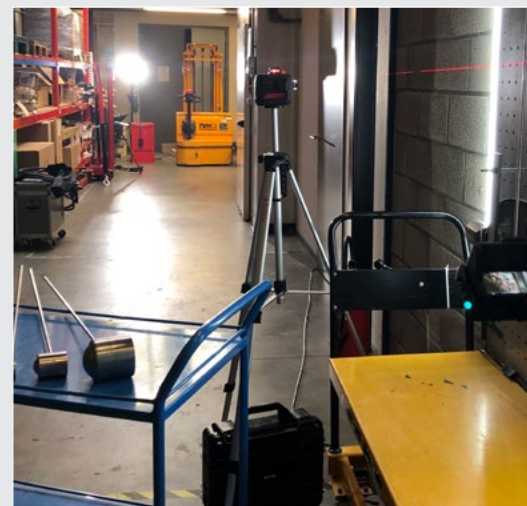

2. Hodogram za AOP

Kontinuirana interna komunikacija preko platforme Wiki Confluence

POČETAK	UZORKOVANJE I ISPITIVANJE	IZVJEŠĆIVANJE	VANJSKE KOMUNIKACIJE
Uredsko istraživanje	Natječaj za izbor laboratorija	Procjena rizika	Razvoj komunikacijskog skupa alata
Razgovori za utvrđivanje područja primjene	Odabir i ugovaranje laboratorija	Koordinacija mjera koje donose TNT-ovi	Razvoj komunikacijskih poruka
Nacrt plana ispitivanja i uzorkovanja	Uzorkovanje i transport	Izrada završnih izvješća	Pokretanje komunikacijske kampanje
Laboratorijsko mapiranje	Postupak ispitivanja i izvješća o ispitivanju	Odlaganje ili povrat uzoraka TNT-ovima	Procjena učinka

3. Alati i procesi AOP-a

EUROPSKA KOMISIJA

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-mail: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Europska komisija nije odgovorna za bilo kakve posljedice koje proizlaze iz ponovne uporabe ove publikacije.

© Europska unija, 2022

Politika ponovne uporabe dokumenata Europske komisije uređena je na temelju Odluke Komisije 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. o ponovnoj uporabi dokumenata Komisije (SL L 330, 14.12.2011., str. 39). Osim ako je navedeno drukčije, ponovna uporaba ovog dokumenta dopuštena je u skladu s licencijom Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znači da je ponovna uporaba dopuštena uz navođenje relevantnih podataka i svih izmjena.

Za svaku uporabu ili reprodukciju elemenata koji nisu u vlasništvu Europske unije možda će biti potrebno zatražiti dopuštenje izravno od odgovarajućih nositelja prava.

Informacije o Europskoj uniji na svim službenim jezicima EU-a dostupne su na internetskim stranicama Europa:
https://europa.eu/european-union/index_hr

Ured za publikacije
Europske unije

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2022

PDF ISBN 978-92-76-51717-7 doi:10.2838/842156 DS-09-22-155-HR-N